

9. 9. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zvláštní formy závěti

Závěť jako jednostranný právní úkon zůstavitele, kterým zůstavitel disponuje svým majetkem pro případ smrti, je ve srovnání s minulostí již mnohem běžnějším právním úkonem. Mnoho osob, a to i relativně mladých, se dnes z rozličných důvodů rozhodne závěť pořídit. Lze říci, že informovanost veřejnosti o tom, jak tento právní úkon správně učinit je kvalitnější.

Závěť jako jednostranný právní úkon zůstavitele, kterým zůstavitel disponuje svým majetkem pro případ smrti, je ve srovnání s minulostí již mnohem běžnějším právním úkonem. Mnoho osob, a to i relativně mladých, se dnes z rozličných důvodů rozhodne závěť pořídit. Lze říci, že informovanost veřejnosti o tom, jak tento právní úkon správně učinit je kvalitnější.

Je však nutno připomenout, že právo pořídit závěť mají samozřejmě i takové osoby, které jsou určitým způsobem hendikepovány jako například osoby nevidomé, neslyšící, němé apod. Samozřejmě i tyto osoby mohou pořídit závěť, je však zapotřebí dodržet zvláštní pravidla, které pro uzavírání závěti stanoví zákon. Zákon č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník se zvláštními případy zůstavitelů zabývá v rámci ustanovení §§ 476 - 480, která upravují dědění ze závěti.

Ustanovení § 476c občanského zákoníku se zabývá případem zůstavitele, který nemůže číst nebo psát. Takový zůstavitel má dvě možnosti, může uzavřít závěť buď formou notářského zápisu nebo se může rozhodnout pro závěť s předčítatelem. Při závěti s předčítatelem musí zůstavitel, který nemůže číst nebo psát, projevit svou vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, která musí být přečtena a přítomnými svědky podepsána. Před těmito svědky musí zůstavitel potvrdit, že listina obsahuje jeho poslední vůli.

Svědci musí být přítomni po celou dobu právního úkonu. Zákon umožňuje, aby pisatelem listiny a předčítatelem listiny byl i svědek. Je však vyloučeno, aby jeden svědek vykonával obě tyto funkce, tedy pisatel nesmí být zároveň předčítatelem. Občanský zákoník stanoví pro tento případ i nezbytné obsahové náležitosti. V listině je nutno uvést, že zůstavitel nemůže číst nebo psát, dále kdo listinu napsal a kdo nahlas přečetl a jakým způsobem zůstavitel potvrdil, že listina obsahuje jeho pravou vůli.

Podobně je to u osob nevidomých. Nevidomé osoby mohou pořídit závěť formou notářského zápisu. Podle ustanovení § 476d odst. 3 občanského zákoníku mohou ale také projevit poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, která musí být přečtena.

Osoby neslyšící, které nemohou číst nebo psát, mohou kromě formy notářského zápisu využít možnost projevit svou poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky, kteří ovládají znakovou řeč. V tomto případě musí být listina, ve které zůstavitel projevuje svou poslední vůli, tlumočena do znakové řeči.

Jak pro zůstavitele, který je osobou nevidomou, tak pro zůstavitele, který je osobou neslyšící, která nemůže číst nebo psát stanoví zákon podmínku, že v listině musí být uvedena skutečnost, že zůstavitel nemůže číst nebo psát, kdo listinu napsal a kdo nahlas přečetl a jakým způsobem zůstavitel potvrdil, že listina obsahuje jeho pravou vůli. V listině musí být uvedeno také to, že obsah listiny byl po jejím sepsání přetlumočen do znakové řeči. Svědkové musí listinu samozřejmě podepsat.

Další články:

- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Vada koupené věci - kdy zjištěné nedostatky zakládají kupujícímu práva z vadného plnění a kdy nikoliv?](#)
- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)